

**Цзоу Тяньхао,
Радченко Л. О.**

*Китайська Народна Республіка,
Олімпійська Академія України, Київ, Україна*

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФОНД КУЛЬТУРИ ТА СПАДЩИНИ ЯК СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ МОК ЩОДО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ СУЧАСНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Вступ. Центральну роль у допомозі МОК в питанні поширення ідей олімпізму відіграє олімпійський фонд культури та спадщини [1]. При цьому, незважаючи на його важливу роль у розвитку культурно-освітньої складової сучасного олімпійського руху напрями діяльності Фонду залишаються поза увагою фахівців.

Мета роботи – висвітлення напрямів діяльності олімпійського фонду культури та спадщини МОК сучасного як складової розвитку культурно-освітньої компоненти олімпійського руху.

Матеріали досліджень. Аналіз змісту діяльності олімпійського фонду культури та спадщини дозволяє виділити чотири основні напрями його роботи: загальне керівництво культурно-освітньою спадщиною МОК; організація роботи центру культури та освіти; забезпечення функціонування олімпійського музею; реалізація міжнародних програми з мистецтва, культури та освіти.

Так, здійснення загального керівництва культурною спадщиною МОК передбачає придбання, збереження, реставрацію, документацію, вивчення та забезпечення доступності для внутрішніх та зовнішніх партнерів до понад 90000 артефактів, 650000 фотографій, 45000 годин відео та 8800 годин звукових документів, а також 1,5 км історичних архівів.

Колекції, що становлять культурну спадщину МОК, переважно зберігаються в приміщеннях Олімпійського музею (Лозанна, Швейцарія) та складаються з:

- артефактів, пов'язаних з Олімпійськими іграми, олімпійськими видами спорту та відображають відносини МОК з іншими структурами олімпійського руху; роль і місце МОК у розвитку олімпійського руху;
- фото, аудіовізуальної та звукової спадщини олімпійського руху.

Архіви МОК були відкриті широкому загалу разом з Олімпійським музеєм у 1993 р. Вони зберігають та роблять доступною «адміністративну пам'ять» МОК. Переважна більшість документів, що зберігаються в архіві, були передані безпосередньо представниками адміністрації МОК, надійшли з деяких приватних колекцій та придбані на аукціонах.

Наступною складовою, що являється структурним елементом Олімпійського фонду культури та спадщини є *Центр олімпійських досліджень та освіти МОК*, місія якого полягає у створенні можливостей для молодих науковців та досвідчених фахівців галузі в отриманні інформації шляхом надання доступу до унікальних колекцій МОК, забезпечуючи можливість проведення досліджень та стимулюючи інтелектуальний обмін [2].

Важливим напрямом в діяльності Фонду є заохочення та підтримка реалізації різноманітних культурно-освітніх проєктів спортивної спрямованості, які, за напрями діяльності, можна розподілити на п'ять основних груп: «Олімпійське мистецьке бачення», «Олімпійські плакати», «Олімпізм стає видимим», «Олімпійське мистецтво», «Олімпійські фільми».

Так, «Олімпійське мистецьке бачення» – програма співпраці МОК з провідними митцями з різних країн світу зі створення масштабних публічних атр-інсталяцій, проведення «живих» виступів та презентацій під час Олімпійських ігор та в період між ними. Програма спрямована на об'єднання різних верств населення за допомогою презентацій новаторських творів мистецтв, пов'язаних зі спортом, у громадських місцях та на заохочення участі світової спільноти у новому діалозі щодо олімпійських ідеалів і цінностей.

Програма «Олімпізм стає видимим» – довгостроковий міжнародний фотографічний проєкт, мета якого полягає у висвітленні цінностей олімпійського спорту через творче бачення фотографів з різних країн світу, які працюють на стику образотворчого мистецтва та соціальної документалістики.

Програма «Олімпійське мистецтво» – передбачає запрошення митців на Олімпійські ігри з метою їх заохочення до створення робіт, які відображають олімпійські цінності, та роботи в олімпійському селищі в якості консультантів/помічників для учасників Олімпійських ігор, які бажають взяти участь у тематичних творчих майстер-класах.

Програма «Олімпійські фільми» полягає у співпраці МОК та ОКОІ з підготовки, проведення зйомок та видання офіційного фільму про Олімпійські ігри як елементу збереження культурної спадщини Ігор. З цією метою МОК та ОКОІ розглядають пропозиції провідних режисерів, сценаристів тощо. Режисер офіційного фільму має не лише висвітлити події Ігор, але й відобразити унікальність зазначеної події, її місце в житті світової спільноти, масштабний гуманітарний та гуманістичний потенціал олімпійського руху.

Програма «Олімпійські плакати» – важливий елемент візуалізації ідентичності Олімпійських ігор. Олімпійські плакати надають Іграм особливий естетичний штрих та відображають їхню візуальну концепцію, стиль, а також художній, соціальний і політичний контекст часу їх проведення.

Четвертою складовою функціонування Олімпійського фонду культури та спадщини є діяльність Олімпійського музею. Метою його діяльності є створення можливостей для широких верств населення ознайомитися з ідеалами та цінностями олімпійського спорту поза межами Олімпійських ігор.

Заключення. Створення Олімпійського фонду культури та спадщини в структурі Міжнародного олімпійського комітету дозволяє говорити про важливість цього напрямку для розвитку сучасного олімпійського руху.

Література

1. The Olympic Foundation for Culture and Heritage. [Internet]. [updated 2022 May 24]. Available from: <https://www.olympic.org/the-olympic-foundation-for-culture-and-heritage>.

2. The Olympic Studies Centre [Internet]. [updated 2022 May 22]. Available from: <https://www.olympic.org/olympic-studies-centre>.